

ZO ŽIVOTA FARNOSTI

Príloha Radošinských novín

číslo 5

September 2006

Povýšiť kríž neznamená nosiť a ukazovať ho na prsiach. Povýšiť kríž znamená ponížiť sa.

V polovici septembra, v čase, keď žiaci a študenti nastupujú do „kolotoča“ školských povinností, sa našou dedinou ozýva prenikavá hudba od kolotočov - zábavných atrakcií. Ich majitelia vedení šiestym zmyslom, alebo presnou evidenciou hodov, t.j. sviatku posvätenia kostola, vychádzajú z okresného mesta do širokého okolia.

Farský kostol u nás je zasvätený sv. Trojici, obraz ktorej je na hlavnom oltári. Podľa toho sa aj kostol menuje: kostol Najsvätejšie Trojice. Vo farskom archíve sú poznámky písané pravdepodobne vdp. dekanom Andrejom Baloghom a z jeho poznámok vyplýva, že keď bol kostol r.1812 zrekonštruovaný, titul kostola zostal, ale hody - oslava jeho posvätenia po rekonštrukcii, sa presunula na deň, kedy bol kostol znova posvätený, t. j. na 14. septembra.

V tento deň je v liturgickom kalendári sviatok, ktorého názov by sa mohol zdať nám, ľuďom dnešnej doby ako nie veľmi zrozumiteľný. Sviatok má starobylý pôvod v Jeruzaleme. Tam bola 13. septembra r.335 slávnostne posvätená bazilika postavená za panovania cisára Konštantína. 13. september bol aj výročný deň nájdenia kríža. Na druhý deň po posviacke kostola (14.september) prvýkrát ukázali zhromaždenému ľudu v bazilike drevo kríža, na ktorom visel Spasiteľ sveta, k verejnej úcte. V Ríme bol sviatok zavedený pravdepodobne za pápeža Gregora Veľkého (r.590-604). Okolo r.690 je už sviatok rozšírený po celej Cirkvi. Kresťanský svet vďačí za nájdenie kríža, na ktorom bol ukrižovaný Boží syn, matke cisára Konštantína,

neskoršie uctievané ako sv. Helena. Tá sa napriek vysokému veku, mala vyše 70 rokov, vydala na cestu do Svätej zeme na začiatku 4. storočia. Na jej podnet bola postavená Bazilika Svätého kríža a Svätého hrobu v Jeruzaleme.

Cirkevný historik Rufinus píše: „Cisár Hadrián, ktorý panoval v rokoch 117-138, bol žiarlivým a zlomyseľným tyranom. Miesto utrpenia Pána Ježiša chcel navždy zniesť zo zemského povrchu. Preto bolo na jeho rozkaz celé úbočie medzi Kalváriou a hrobom vyplnené zemou, posypané soľou a zarovnané smetím. Na tom mieste dal potom

O č a k á v a m e

- 15.9 – Sedembolestná Panna Mária – patrónka Slovenska.
- 17.9. – Výročie posviacky farského chrámu spojené s poďakovaním za úrodu záhrad, polí, viníc a sádov. Kostol pri tejto príležitosti vyzdobíme plodmi zeme.
- Október – mesiac posvätného ruženca.
- 14. september – Sviatok Povýšenia sv. kríža

Hadrián zriadiť dve svätyne: Diovu nad Ježišovým hrobom a Venušinu nad miestom ukrižovania. Chcel, aby tieto sväte miesta upadli do zabudnutia, ale práve týmito stavbami ich nezvratne označil. A tak svätá Helena našla miesto, kde bol Ježišov kríž, takmer po tristo rokoch.

Sviatok Povýšenia kríža nachádza svoje miesto uprostred dní všedných i sviatočných. Neoslavuje bolesť, ale Krista, ktorý svojím krížom dal i tomu nášmu nový zmysel. Denne totiž prechádzame popri krížoch, krížom sa značíme a kríže nesieme. Mnohé z nich dajú pocítiť svoju ťarchu na našich pleciach. A k niektorým sme pripútani klinecami nevyhnutnosti choroby, či „osudu“.

Možno stojí za to zastaviť sa pri jednom z krížov, čo lemujú náš chodník života. Objaviť tichú, ale istú spolicítacu prítomnosť nášho Pána a zároveň blízkeho priateľa Ježiša Krista.

Zdroj: Nájdenie sv. Kríža – V. Judák
Spracovala M. Bušíková

**Modliť sa ruženec znamená zveriť naše starosti
milosrdným Srdciam Ježiša a jeho Matky.**

Ján Pavol II.

Poznáme svoj kostol?

„Anjel Boží, strážca môj, prosím Ťa,
vždy pri mne stoj.
Pomocnú mi ruku daj,
vo všetkom mi pomáhaj.
Aby som vždy, v každej chvíli,
viedol život Bohu milý.
A tak tebou chránený
bol raz v nebi spasený.“

Každý z nás sa vo svojom živote stretol s touto alebo podobnou modlitbou k anjelovi strážcovi. Či už ako malé dieťa, keď sa ho matka snažila naučiť od najútlejšieho veku prvé slová modlitby, alebo ako dospelý, keď on sám učí svoje deti, neskôr vnúčatá a pravnúčatá modlitbu k anjelovi strážcovi. Cirkev vo svojom Vyznaní viery vyhlasuje, že Boh je stvoriteľ všetkých vecí, viditeľných i neviditeľných, všetkých duchovných i hmotných bytostí, t. j. anjelov i viditeľného sveta a osobitne človeka.

Slovo **angelus - anjel** znamená posol, t. j., že má konať určitú službu-poslanie. Anjeli sú Božie stvorenia, čisto duchovné, netelesné, neviditeľné a nesmrteľné osobné bytosti obdarené rozumom a slobodnou vôľou. Na počiatku boli anjeli dobrí a múdri. Mali slobodnú vôľu a Boh chcel, aby mu slúžili dobrovoľne, lebo Boh nemiluje vynútenú službu. Preto podrobil anjelov skúške. Dobrí anjeli pod vedením svätého Michala v skúške obstáli a dostali za odmenu nebo. Písmo Sväté spomína deväť zborov anjelov. Najbližšie k Bohu sú cherubíni a serafíni, ešte sú anjeli, archanjeli, sily, mocnosti, kniežatstvá, panstvá a tróny.

Anjeli neprestajne kontemplujú Boha z tváre do tváre, oslavujú ho, slúžia mu a sú jeho poslami pri plnení poslanca spasiť všetkých ľudí. Svätý Bazil Veľký hovorí: „Každý veriaci má pri sebe anjela, akoby ochrancu a pastiera, ktorý ho vedie životom.“ V knihách Starého

i Nového zákona sa často stretáme so zjavením anjelov. Pánov anjel sa zjavil Abrahámovi, keď chcel obetovať syna, Lotovi, keď mu oznámil, že mesto Sodoma bude zničené pre hriechy Sodomčanov, Zachariášovi, ktorému sa zjavil Pánov anjel a povedal: „Tvoja manželka ti porodí syna a dáš mu meno Ján“, sv. Jozefovi, keď zamýšľal potajomky prepustiť Máriu, ale i pastierom v Betleheme, ktorým anjeli zvestovali radostnú novinu: „Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán“, sv. Petrovi, keď Pánov anjel otvoril dvere a vyviedol ho z väzenia, Panne Márii, čo opisuje sv. Lukáš v kapitole 1, verš 28: „Anjel prišiel k nej a povedal: Zdravas, milosti plná, Pán s tebou. A vo verši 35 pokračuje: Duch Svätý zostúpi na teba.“ Anjel sa zjavil i Pánu Ježišovi, keď vo veľkom strachu a úzkosti v Getsemanskej záhrade volal k svojmu Otcovi: „Abba, Otče! Tebe je všetko možné. Vezmi odo mňa tento kalich. No nie, čo ja chcem, ale, čo ty.“ (Mk 14, 36) Aká bola Otcova odpoveď na Ježišovo volanie? Sv. Lukáš píše: „Tu sa mu zjavil anjel z neba a posilňoval ho.“ (Lk 22, 43)

Medzi Bohom a človekom nevládne ticho a neschopnosť komunikovať, ale stály dialóg, neprestajná komunikácia. A človek musí zbystriť svoj duchovný sluch, aby počul a pochopil túto anjelskú reč, ktorá núka dobré slová, sväté city, milosrdné skutky, láskavé správanie a povznášajúce vzťahy. A o to prosíme anjela strážcu v známej modlitbe katolíckej ľudovej nábožnosti:

„Anjel Boží, strážca môj, prosím Ťa,
vždy pri mne stoj...“

Úcta k **sv. anjelom strážcom** je známa už v IX. storočí. Samostatný sviatok vznikol v Španielsku v XV. storočí a pápež Klement X. ho ustanovil na 2. októbra pre celú cirkev

v roku 1670.

Sv. Michal archanjel – Michael – Kto ako Boh?

Je anjelom v pravom zmysle slova, víťaz nad diablom, je vodca nebeského vojska a stal sa ochrancom rímskej cirkvi. Obzvlášť

ho uctievali vo Francúzsku, kde stovky miest nesú jeho meno.

Je **patrón** pekárov a oplatkárov.

Sv. archanjel Gabriel – Božia sila – Boží muž

Vedľa sv. Michala a sv. Rafaela je jedným z troch nebeských bytostí, ktorým dáva Biblia vlastné meno. Archanjel Gabriel je v Starom i v Novom zákone Božím poslom, ktorý priniesol radostnú zvesť o Panne Márii. Je **patrón** rozhlasu a spravodajstva.

Sv. archanjel Rafael – Boží liek – Boh uzdravuje

Jeho úloha uzdravovateľa a sprievodcu zvlášť vystupuje v príbehu o Tobiašovi staršom, ktorý oslepol a svätý Rafael mu robil sprievodcu. Syn Tobiaš poslúchol radu archanjela Rafaela a otcovi sa vrátil zrak. Je **patrón** cestujúcich.

Zdroj: Kompendium
katech. katol. cirkvi
Spracovala: M. Bušíková

DETSKÁ RUBRIKA

Späť do lavíc...

To je asi pre každého žiaka najnepríjemnejšie obdobie. Po týždňoch oddychu prichádzajú dlhé týždne „školskej driny“. Dúfam, že ste v radoostiach prázdnin nezaбудli na modlitbu vďaka za všetko, čo nám Pán Boh dáva. Kto náhodou pozabudol, má najvyšší čas „zasadnúť“ aj do lavice Ježišovej školy.

Možno ste už počuli, že najlepšou cestou k Ježišovi je úcta k jeho Matke – Márii. Čoskoro je tu mesiac október a ten je celý zasvätený Panne Márii a krásnej modlitbe svätého ruženca. V mnohých farnostiach je zvykom, že v niektorý deň sa v kostole predmodlievajú deti – žiaci. Myslíte, že by sa v Radošine či filiálnych obciach nenašlo päť odvážnych kamarátov, ktorí by založili peknú tradíciu?

Skúste sa nad tým zamyslieť.

Malým otestovaním znalosti tejto modlitby môžu byť i nasledovné úlohy:

1. Ktorá modlitba sa v ruženci často opakuje?
2. Ktoré z tajomstiev nepatrí do ruženca:
 - a/ Ježiš, ktorý bol pre nás bičovaný.
 - b/ Ježiš, ktorý povolal Petra za apoštola.

Správne odpovede:
a/ Zdravas Mária
b/ b

AKR.

Niečo na poučenie i zábavu

Rozdiel medzi nebom a peklom

„Aký je rozdiel medzi nebom a peklom?“ spýtal sa chlapec na stretnutí s pánom kaplánom. Odpoveď znela: „Nijaký. Aj v nebi, aj v pekle sa stoly prehýbajú pod množstvom jedla.“ „Nijaký?“ povie chlapec prekvapene. „Ale nám pani katechéta povedala, že v nebi sa všetci smejú a v pekle všetci plačú.“

„Mala pravdu. A vieš prečo? Lyžice, ktorými jedia, majú veľmi dlhé rúčky, hádam aj polmetrové. Tí v pekle sú nazlostení, lebo takou dlhou lyžicou si nemôžu dočiahnuť do úst. Susedia sú na nich nahnevaní, lebo im laktami vyrážajú jedlo. Naproti tomu v nebi sú všetci spokojní a sýti, lebo kŕmia jeden druhého.“

Preťažená sieť

Na hodine náboženstva sa chlapec pokúša telefonovať so svojím mobilom. „Prečo ideš telefonovať akurát teraz? To je niečo také sùrne?“ spýta sa ho pán farár. „Ani nie, ale ani jednu prestávku sa mi nepodarilo dovoliť ocinovi. Stále sa tam ozýva, že sieť je preťažená,“ odpovedá chlapec vážne, akoby si neuvedomoval, že robí niečo nesprávne. „No tak tú preťaženosť sieť nechaj, veď ocina uvidíš, keď príde z práce. My teraz telefonujeme Pánu Ježišovi a jeho sieť nie je nikdy preťažená. Práve sa pýtal, či mu niečo nechceš povedať.“ „A aké má číslo?“ spýtal sa čerstvý majiteľ mobilu.

Vedeli by ste mu odpovedať?

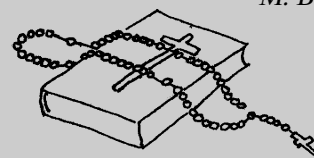
Október – mesiac svätého ruženca

Opäť sa blíži mesiac október a v našich kostoloch sa viac ako inokedy bude ozývať modlitba svätého ruženca. Pre niekoho je to monotónne recitovanie starodávnej modlitby, ktorá sa zachovala až do dnešných dní, pre iných je to však stretnutie s Matkou, v atmosfére dôvernej modlitby. Rozjímaním o jej živote a živote jej Syna sa usilujeme pripodobniť náš život ich životu.

Vrúcna modlitba svätého ruženca dáva ľuďom to, o čo prosia, pokiaľ sa to neprieči Božej vôli. Ružencom si vyprosíme veľa, ale prosíme zbožne a pokorne. Zariaďme si to v živote tak, aby sme sa denne modlili sv. ruženec. Keď nám nevyjde modlitba celého ruženca, tak sa modlime aspoň jeden desiatok na úmysel, ktorý si chceme vyprosiť. K modlitbe sv. ruženca treba povzbudzovať deti, mládež i starších. Treba pochopiť aj mladých, že sú veľmi zaťažení svojimi školskými alebo pracovnými povinnosťami. Ale je potreba sa niekedy zastaviť a povedať si: „Kam idem?“ My starší, ktorí máme viac času, modlime sa ruženec. Modlime sa za seba i za všetkých. Robme to pre spoločné dobro, pokoj, každodenný chlieb, zdravie a šťastie v rodinách.

Nie každý sa vie dnes modliť. Ak sa chce človek modliť, musí mať čisté srdce, čistý úmysel, musí mať každého rád, pretože sa nedá slúžiť Pánu Bohu bez čistého srdca.

M. Bušíková

**Bohu sa páčime nie pre veľké skutky,
ale pre lásku, s akou ich konáme.**

Sv. František Saleský

Čriepky z detstva – 7. časť

Koncom šesťdesiatych rokov bol predchádzajúci režim ako-tak zabehnutý a my sme si zvykli žiť z mála, veď sme boli na tom takmer všetci rovnako. So zahraničím sa obchodovalo obmedzene a len na Vianoce sme si vo fronte vystáli niečo južného ovocia, aj to len vtedy, ak sme mali peniaze. Koruny sa viackrát v ruke obracali. Najcennejšie bolo zdravie a o dobré medziľudské vzťahy sme museli často bojovať.

Ideologická oblasť sa stávala stále chúlостivejšou. „Na muške“ boli najmä ľudia v štátnej službe. Tam musel byť človek veľmi opatrný. Striehanie, vyhrážanie, udavačstvo a zlomyseľnosť šli ruka v ruku s pritvrdzovaním ideológie. V takejto atmosfére sme museli strážiť svoje kresťanské presvedčenie a tajne vyhľadávať spôsoby a miesta duchovného posilnenia. Pútnické miesta s množstvom ľudí boli bezpečnejšie ako iné spôsoby, takže verní sa stretávali v Šaštíne, Marianke, Nitre, Topoľčiankach, Topoľčanoch, Velehrade či na Kopečku. Ďalšou dosť bezpečnou možnosťou boli primície, ktoré ľudia navštevovali aj z veľmi vzdialených miest.

Napätie sa vystupňovalo koncom sedemdesiatych rokov a neskôr po nevydarenom politickom uvoľnení. Nastali previerky a veľké kádrovanie. Prisluhovačov bolo ako vždy dosť. Osobne som pocítil „dobromyseľné“ varovania, kde a kto po mne ide. Bolo treba vyplňať dotazníky s nepríjemnými otázkami. Držal som sa rady jedného duchovného: Diabla treba klamať! Od nadriadeného sa mi dostalo dokonca pochvaly za použitie dobrej taktiky. Oblialo ma však, keď mi ukázal dotazník vyplnený mojou kolegyňou – dobrou, jednoduchou a žiaľ v tomto naivnou dušou, ktorá ho vyplnila tak pravdivo, že jej hrozilo okamžité prepustenie. Postoj nadriadeného bol úplne ukážkový. So slovami: „Zariadte to“ mi podal čistý formulár. Zašiel som za kolegyňou, vysvetlil jej, aký postoj poradili mne a ako ten formulár vyplniť. Šéf ho prevzal s pohľadom plným porozumenia, bez rečí. Neskôr sa mi naskytla príležitosť vrátiť mu to a ešte neskôr som sa presvedčil, že nám pomohol dobrý človek a ja som pomohol charakternému človekovi.

-om-

Správy zo života farnosti

- ♥ V letných mesiacoch sa začalo s rekonštrukciou predsiene farského kostola. Vymenené boli dvojce vstupné dvere, odstránená bola zvlhnutá a potuchnutá omietka a začala sa nahrádzať novou, sanačnou pričom bolo zabezpečené, aby sa vlhnutiu zabránilo.
- ♥ V priebehu augusta bol vymaľovaný filiálny kostol v Behynciach.
- ♥ V nedeľu 3. septembra bola vo farskom kostole svätá omša obohatená sviatosťou krstu.

Všetci sme znova prežili najkrajšie privítanie, aké môže človek vo svojom živote dostať: „...., svätá matka Cirkev ťa prijíma s veľkou radosťou.“

- ♥ V pondelok 4. septembra bola vo farskom kostole svätá omša so vzývaním Ducha Svätého - „Veni Sancte“ – na začiatku nov-

ho školského roka. V nej deti počuli konkrétny návod na dobré prežívanie každého dňa takto:

1. **Ráno** sa poďakovať za život a dary pre nový deň.
2. **Cez deň** usilovne rozvíjať talenty, ktoré sme od Pána dostali.
3. **Večer** sa spýtať sám seba: „Bol dnes Pán Boh so mnou spokojný? V čom asi nie?“ Vzbudiť si lítosť nad hriechmi a poďakovať sa za prežitý deň a prijaté dobrá.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

SEPTEMBER

8. Narodenie Panny Márie	Sviatok
10. Výročie posviacky kostola v Bzinciach	Slávnosť
14. Povýšenie svätého kríža	Sviatok
15. SEDEMOLESTNÁ PANNA MÁRIA	Slávnosť
17. Výročie posviacky kostola v Radošine	Slávnosť
21. Sv. Matúša, apoštola a evanjelistu	Sviatok
29. Sv. Michala, Gabriela a Rafaela, archanjelov	Sviatok

OKTÓBER

2. Sv. anjelov strážcov	Spomienka
7. Ružencovej Panny Márie	Spomienka
8. Výročie posviacky chrámu v Behynciach	Slávnosť
18. Sv. Lukáša, evanjelistu	Sviatok
28. Sv. Šimona a Júdu, apoštolov	Sviatok

NOVEMBER

1. VŠETKÝCH SVÄTÝCH	Slávnosť
2. Spomienka na všetkých verných zosnulých	
9. Výročie posviacky Lateránskej baziliky	Sviatok

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

SEPTEMBER

Všeobecný: Aby tí, ktorí používajú prostriedky spoločenskej komunikácie, robili to vždy svedomito a zodpovedne.

Misijný: Aby celý Boží ľud v misijných územiach spoznal, že neustála formácia je ich vlastnou prioritou.

Úmysel Konferencie biskupov Slovenska: Nech nám Sedembolestná vyprosuje silu vytrvať v dobrom aj v bolestiach a ďakovať Bohu za všetko, čo nám dá, aj za utrpenie.

OKTÓBER

Všeobecný: Aby všetci pokrstení dozreli vo viere a prejavovali ju jasnými, zmysluplnými a odvážnymi rozhodnutiami vo svojom živote.

Misijný: Aby oslavy Svetového dňa misií všade podnietili ducha misionárskej spolupráce a zápalu.

Úmysel Konferencie biskupov Slovenska: Ružencom v rukách premôžeme diabla.

Nech nás Ružencová Panna Mária chráni pred hriechom a pred každým zlom.

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

Denne:

okrem nedele, pol hodiny pred svätou omšou vo farskom kostole.

K prvému piatku:

v Radošine v pondelok a utorok od 16,30 – 18,00 h, v piatok od 8,00 – 9,00 h a od 15,00 – 16,30 h,

v Behynciach 16,30 – 18,00 h,

v Bzinciach vo štvrtok od 16,30 – 18,00 h.

KATECHÉZA

Sviatosť krstu. Rodičia, ktorí žiadajú o krst svojho dieťaťa, si dohodnú termín krstu a katechézy pred ním s kňazom osobne /alebo telefonicky/.

Sviatosť manželstva. Snúbenci aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša prídu na farský úrad a žiadajú o prijatie sviatosti.

Príprava dospelých na prijatie sviatostí. Príprava na prijatie sviatosti krstu dospelých, príp. ostatných sviatostí, trvá dva roky.

ADORÁCIA

Každý prvý piatok v mesiaci, vo farskom kostole v Radošine, od 8,00 do 18,00 hod.